

Postkomunismus a současná politika ve střední a východní Evropě

POL196 Politika ve filmu

Dědictví komunismu

Polity – administrativní uspořádání, forma státu

Policies – „defaultní“ nastavení politik (průmysl, zdravotnictví, vzdělávání, sociální politika...)

Politics – „transpozice“ postkomunismu do politických konfliktům

Strana nabídky

- Spor o charakter transformace (př. Československo)
  - **Ekonomická rovina** – rychlá „marketizace“ vs pomalá transformace se zachováním nacionalizace se snahou o minimalizaci sociálních dopadů – př. Československo
  - **Vnitrostátní rovina** – vztah k minulosti, tzv. vypořádání se s minulostí (lustrační zákony), téma antikomunismu, vztah k charakteru režimu – př. ČR, Polsko
  - **Zahraničně-politická rovina** – orientace na západní Evropu, tzv. „návrat do Evropy“ vs. zpochybňování západní orientace – př. Polsko (SO)

Strana poptávky a tzv. konflikt vítězů a poražených

- Společenská stratifikace definovaná *i* na základě vztahu k minulému režimu, resp. na hodnocení stávajícího režimu vs. *tabula rasa*
- **Vítězové** – ti, kteří hodnotí (z osobních důvodů) přechod k demokratickému režimu jako pozitivní
- **Poražení** – negativní vnímání dopadů přechodu k demokracii
- Sociální determinanty – socioekonomický status (příjem, percepce), věk, do určité míry vzdělání
- Politický význam takto definovaného rozdělení – politická orientace (typicky spor pravice levice, podpora politickému systému, volební chování, preference veřejných politik, zahraničně-politická orientace)
- Nejedná se o jediný politický konflikt

Závěr

- Existence unikátního politického konfliktu pramenícího s předchozí zkušenosti s komunistickým režimem, resp. varianta etablovaných konfliktů
- Založeno na sociální stratifikaci
- Spojeno a vyjadřováno se specifickými politickými narativy
- Dimenze konfliktu
- Dynamika konfliktu spojená s kontextem (charakter transformace vs. stávající postoj např. k EU, Rusku)